

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA ROK 2021

O Grupie Zagranica

Grupa Zagranica jest związkiem stowarzyszeń, który zrzesza organizacje pozarządowe (polskie lub mające w Polsce stałe przedstawicielstwo), zaangażowane w międzynarodową współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną oraz edukację globalną.

Grupa Zagranica została powołana 1 lipca 2004 r. podczas Zebrania Założycielskiego; do KRS została wpisana pod numerem 0000219201 w dniu 11 października 2004 r. Decyzją Komitetu Wykonawczego Grupa rozpoczęła formalnie działalność od stycznia 2005 r.

Nazwa organizacji	Grupa Zagranica
Rodzaj organizacji	związek stowarzyszeń
Adres rejestracyjny/korespondencyjny	ul. Sapieżyńska 10a, 00-215 Warszawa
Numer KRS	0000219201
Numer REGON	140017466
Numer NIP	525 233 05 67
Telefon	+48 22 299 01 05
e-mail/wwww/FB/twitter	

Misja, cele, zasady działania i finansowanie

Grupa Zagranica reprezentuje głos wielowymiarowego, sprawnego i kompetentnego sektora rozwojowego w Polsce i jest wiarygodnym partnerem dla instytucji i organów administracji publicznej, organizacji międzynarodowych oraz innych podmiotów. Istotą Grupy Zagranica jako związku stowarzyszeń zrzeszającego 56 organizacji pozarządowych (stan na 31.12.2021) jest działanie na rzecz wzmocnienia zaangażowania Polski i polskich NGO we współpracę rozwojową rozumianą jako:

- działania na rzecz redukcji ubóstwa i wspieranie trwałego rozwoju społecznego zgodnego z Celami Zrównoważonego Rozwoju (SDG) w krajach globalnego Południa;
- wspieranie rozwoju demokracji i społeczeństwa obywatelskiego;
- pomoc humanitarną;
- edukację globalną, czyli działania edukacyjne w Polsce na rzecz podniesienia świadomości i zrozumienia problemów globalnych.

Z preambuły do Statutu Grupy Zagranica:

„Przekonani o znaczeniu solidarności międzynarodowej, chcemy, aby Polska i polskie organizacje pozarządowe angażowały się we współpracę międzynarodową: aby wspierały demokrację, wolności obywatelskie i odpowiedzialność obywateli za państwo. Chcemy, aby niosły pomoc humanitarną i rozwojową oraz przewycięzały uprzedzenia i bariery między narodami. [...] Łączy nas przekonanie o potrzebie szacunku i partnerskiego nastawienia do organizacji oraz osób, z którymi pracujemy w innych państwach. Szanujemy różnice międzykulturowe, a nasze

działania cechuje tolerancja oraz otwarcie na ludzi różnych tradycji, kultur i religii. Uznając za nadrzędne cele naszych działań: rozwijanie wartości demokratycznych, ochronę praw człowieka i zwalczanie ubóstwa, jesteśmy przekonani, iż tylko w społeczeństwie obywatelskim mogą się one spełnić. Chcemy oprzeć współpracę międzynarodową na profesjonalnych standardach. Wspieranie rozwoju naszych partnerów za granicą, działania na rzecz marginalizowanych grup społecznych, w tym wysiłki w celu zmniejszania nierówności w traktowaniu płci, upowszechnianie edukacji rozwojowej i podnoszenie świadomości obywatelskiej, dotyczącej potrzeby udzielania pomocy międzynarodowej, to w przekonaniu członków Grupy nieodzowne elementy naszych działań. [...]"

Grupa Zagranica realizuje swoją misję poprzez:

- rzecznictwo interesów polskich organizacji pozarządowych zaangażowanych we współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną oraz edukację globalną wobec partnerów zewnętrznych, w tym polskiej i europejskiej administracji publicznej;
- wspieranie wymiany informacji i doświadczeń oraz współpracy pomiędzy polskimi organizacjami pozarządowymi działającymi w ww. obszarach;
- działalność wspomagającą technicznie, szkoleniowo i informacyjnie te organizacje, w szczególności organizacje członkowskie Grupy oraz
- działalność naukową oraz działalność wydawniczą służącą realizacji ww. celów.

Działania Grupy są finansowane ze składek członkowskich oraz dotacji otrzymanych na realizację projektów zgodnych z celami statutowymi. Grupa Zagranica nie prowadzi działalności gospodarczej.

Organizacje członkowskie

(stan na 31.12.2021 r.)

- Amnesty International
- Centrum Edukacji Obywatelskiej
- Centrum Kształcenia Liderów i Wychowawców im. Pedro Arrupe
- Centrum Stosunków Międzynarodowych
- Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana M. Kolbego
- Europejski Instytut na rzecz Demokracji
- Forum Młodych Dyplomatów
- Fundacja "Koalicja Sprawiedliwego Handlu" – Fairtrade Polska
- Fundacja "Krzyżowa" dla Porozumienia Europejskiego
- Fundacja ADRA Polska
- Fundacja Ari Ari
- Fundacja CultureLab
- Fundacja Edukacja dla Demokracji
- Fundacja Dobra Wola
- Fundacja Go'n'Act
- Fundacja Dzieło Kolpinga w Polsce
- Fundacja Inicjatyw Menedżerskich
- Fundacja Inna Przestrzeń
- Fundacja Kalejdoskop Kultur
- Fundacja Kiabakari
- Fundacja Kultury Chrześcijańskiej 'ZNAK'
- Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie
- Fundacja Mogę się Uczyć
- Fundacja Otwarty Plan
- Fundacja Polityki Rozwojowej
- Fundacja Pomocy Humanitarnej „Redemptoris Missio”
- Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- Fundacja Wolna Syria
- Fundacja WOT
- Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej PAUCI
- Fundacja WWF Polska
- Gdańska Fundacja Oświatowa
- Instytut Globalnej Odpowiedzialności

- Instytut Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Instytut Spraw Publicznych
- Instytut Studiów Strategicznych
- Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego
- Małopolskie Towarzystwo Oświatowe
- Pallotyńska Fundacja Misyjna Salvatti.pl
- Polska Akcja Humanitarna
- Polska Fundacja im. Roberta Schumana
- Polska Misja Medyczna
- Polska Zielona Sieć
- Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu
- Polski Zespół Humanitarny
- Salezjański Wolontariat Misyjny - MŁODZI ŚWIATU
- Stowarzyszenie "Na Styku"
- Stowarzyszenie Aktywności Przeróżnych niemarudni.pl
- Stowarzyszenie „Jeden Świat”
- Stowarzyszenie Misji Afrykańskich, Centrum Charytatywno-Wolontariackie "SOLIDARNI"
- Stowarzyszenie Willa Decjusza
- Stowarzyszenie Współpracy Kobiet /NEWW
- Towarzystwo Demokratyczne Wschód
- Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne
- Yorghas Foundation
- Helsińska Fundacja Praw Człowieka (org. wspierająca)
- Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności (org. wspierająca)

Zarząd, Komisja Rewizyjna, Biuro Grupy Zagranica w roku 2021

(stan na 31.12.2021 r.)

Zarząd

Martyna Bogaczyk	Fundacja Edukacja dla Demokracji
Katarzyna Chimiak	Instytut Spraw Publicznych
Grzegorz Gruca	Polska Akcja Humanitarna
Monika Łaskawska-Wolszczak	Fundacja WWF Polska
Katarzyna Morawska	Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
Piotr Nowacki	Fundacja ADRA Polska
Ewa Piekarska	Polska Misja Medyczna

Komisja Rewizyjna

Magdalena Dębkowska	Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne
Rafał Dymek	Polska Fundacja im. Roberta Schumana
Andrzej Żwawa	Fundacja „Koalicja Sprawiedliwego Handlu” – Fairtrade Polska

Biuro

Jan Bazyl	dyrektor wykonawczy
Elżbieta Kielak	koordynatorka ds. edukacji globalnej
Martyna Zimniewska	koordynatorka ds. komunikacji (zastępstwo)

Działania Grupy Zagranica

I. Monitoring i rzecznictwo

Raport monitoringowy

Opracowaliśmy raport monitoringowy ([pdf](#)) zawierający analizę działań i wydatków związanych z polską oficjalną pomocą rozwojową za rok poprzedni. W publikacji znalazły się trzy teksty:

- *"Polska współpraca rozwojowa post-2020. Plany i wyzwania"* autorstwa Katarzyny Zalas-Kamińskiej zawierający podsumowanie działań administracji rządowej w obszarze współpracy rozwojowej oraz analiza statystyk ODA (oficjalnej pomocy rozwojowej) w latach 2016-20 (w tym wnioski i rekomendacje);
- *"Polska współpraca rozwojowa z Ukrainą – podsumowanie 2016-20, wnioski na przyszłość"* autorstwa Elżbiety Świdrowskiej będący analizą ostatniego okresu finansowania polskiej współpracy rozwojowej pod kątem działań w Ukrainie.
- *"O potrzebie edukacji globalnej w polskiej szkole i roli edukujących organizacji pozarządowych"* autorstwa Pawła Rudnickiego, tekstu poświęconego analizie obecnego stanu edukacji globalnej w Polsce jako kluczowego obszaru w ramach współpracy rozwojowej i roli NGO w tym obszarze.

Przygotowaliśmy także wkład do raportu CONCORD AidWatch 2021 ([pdf](#)), w którym można znaleźć dane dot. unijnej ODA oraz informacje o najważniejszych trendach związanych z polityką współpracy rozwojowej w poszczególnych krajach UE.

Konsultacje/spotkania/interwencje/stanowiska (wybrane):

- (1) udział w konsultacjach społecznych projektu planu współpracy rozwojowej na rok 2022 ([podsumowanie MSZ](#));
- (2) interwencja w MSZ ws. braku wyników konkursu "Polska Pomoc Rozwojowa PPR 2021" oraz ws. zmian w sposobie raportowania finansowego projektów realizowanych przez NGO w ramach grantów MSZ;
- (3) współorganizacja/uczestnictwo w spotkaniach międzysektorowych dot. edukacji globalnej z udziałem przedstawicieli ministerstw - MSZ, MKiŚ, MEiN oraz Ośrodka Rozwoju Edukacji;
- (4) przesłanie do MSZ szacunków zapotrzebowania finansowego organizacji członkowskich federacji na wkłady własne w ramach obecnych i przyszłych projektów - na potrzeby konkursu grantowego, który MSZ organizuje na wkłady własne do projektów głównie Komisji Europejskiej;
- (5) dołączenie do apelu NGO do Premiera RP w sprawie sytuacji na granicy polsko-białoruskiej oraz wsparcie komunikacyjne kampanię "Ratujmy ludzi na granicy", której celem było uzyskanie pilnego dopuszczenia profesjonalnej pomocy medycznej i humanitarnej w strefie stanu wyjątkowego, wobec eskalacji konfliktu ze strony białoruskiej;

(6) wsparcie stanowiska OFOP dot. zasad realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027;

(7) przygotowanie komentarzy dot. edukacji globalnej w podręcznikach szkolnych;

(8) udział w konsultacjach społecznych nowych podstaw programowych do nowego przedmiotu „Historia i Teraźniejszość” oraz modyfikowanych przy okazji przedmiotów "Historia" oraz WOS;

(9) w ramach CONCORD: (-) apel/zwrócenie uwagi Komisji Europejskiej na wyzwania w realizacji projektów rozwojowych w kontekście pandemii covid-19, (-) stanowisko/rekomendacje dot. konkursu grantowego Komisji Europejskiej DEAR (Development Education and Raising Awareness) na 2022, (-) pismo/stanowisko ws. 6. Szczytu UE - UA (Unia Afrykańska) dot. roli pomocy rozwojowej i współpracy ze społeczeństwem obywatelskim w tym zakresie.

II. Wsparcie org. członkowskich/grupy robocze

Edukacja globalna

(1) regularne spotkania grupy roboczej ds. edukacji globalnej, która zajmowała się min. (-) udziałem federacji w kampanii Sieci Organizacji Społecznych dla Edukacji (min. eksperci/teki grupy roboczej opracowali [tekst](#) dotyczący edukacji globalnej na potrzeby Sieci; (-) przygotowaniem komentarzy dot. edukacji globalnej w podręcznikach szkolnych - kilkanaście materiałów edukacyjnych przestanych do analizy ekspertom/ekspertkom Grupy Zagranica przez Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz (-) udziałem w konsultacjach społecznych nowych podstaw programowych do nowego przedmiotu „Historia i Teraźniejszość” oraz modyfikowanych przy okazji przedmiotów "Historia" oraz WOS;

(2) koordynacja działań w ramach Tygodnia Edukacji Globalnej; wydarzenie odbyło się w dniach 15-21 listopada 2021 r. pod hasłem: “To nasz świat, działajmy razem!”. Do kampanii przyłączyło się w sumie 29 krajów – w tym Polska – które zorganizowały różne wydarzenia: festiwale, spotkania, webinaria, konkursy; raport z działań i kampanii w poszczególnych krajach [pod linkiem >>>](#) (publikacja w jęz. angielskim).

Wsparcie dla organizacji z krajów objętych programem RITA

(1) organizacja/koordynacja otwartych spotkań tematycznych w ramach gr. roboczych ds. Białorusi i Ukrainy; podejmowane tematy – m.in.: (-) przegląd działań poszczególnych organizacji, (-) relacja ze spotkaniem międzynarodowych donorów przekazujących środki na działania w Białorusi; (-) prezentacje ekspertów; (-) wpływ covid-u na bieżące działania polskich organizacji w Białorusi; (-) dyskusja nad treścią apelu Grupy Zagranica dot. sytuacji w Białorusi, (-) konkurs FSM dla polskich NGO na działania białoruskie, (-) prezentacja działalności grantowej European Endowment for Democracy oraz Programu MATRA Amb. Holandii; (-) planowanie działań projektowych w UKR biorąc pod uwagę krótkoterminowe i długotrwałe konsekwencje COVID19, (-) prezentacja nt. sytuacji osób wewnątrzprzesiedlonych i obywateli Ukrainy, którzy pozostali na

terenach poza kontrolą rządu ukraińskiego, (-) ocena ekspertów/ekspertek OSW oraz PISM sytuacji społeczno-politycznej w Ukrainie, (-) warsztat oraz prezentację wyników analizy wydatkowania środków polskiej bilateralnej pomocy rozwojowej kierowanej do Ukrainy w okresie 2016-2020; (-) spotkanie z przedstawicielką Delegacji UE w Ukrainie.

Szkolenia/webinaria/konsultacje

(1) indywidualne wsparcie konsultacyjne i coachingowe dla org. członkowskich w zakresie: (-) pogłębienia integracji zespołu, (-) analizy organizacji („Start-Stop-Continue”), (-) kontynuacji pracy nad strategią organizacji, (-) zarządzania sobą w czasie, (-) warsztaty antystresowe, (-) zarządzanie projektami w aplikacji Trello

(2) organizacja szkoleń – (-) 'Tarcza antykrzysowa dla NGO' (prow. Katarzyna Sadło); (-) 'Bezpieczeństwo cyfrowe w NGO' (prow. Wojtek Bogusz/Front Line Defenders); (-) 'Fundraising prywatny' (prow. Sylwia Kobayashi); (-) 'Storytelling' (prow. Małgorzata Borowska). Tematy szkoleń odpowiadały na bieżące zapotrzebowanie organizacji.

III. Informacja i komunikacja

Za pomocą e-mailowych list dyskusyjnych Biuro Grupy Zagranica rozsyłało regularnie informacje o ważnych wydarzeniach w obszarze współpracy rozwojowej - konferencjach, spotkaniach, publikacjach i innych projektach, związanych z III sektorem, pomocą rozwojową i humanitarną czy też edukacją globalną. Działała [strona internetowa](#), profil na [FB](#) i [Twitterze](#). Pracownicy Biura Grupy Zagranica byli dostępni dla organizacji członkowskich telefonicznie i e-mailowo. Działały tematyczne listy dyskusyjne na [googlegroups.com](#). Rozsyłane były newslettery – comiesięczny ogólny oraz tematyczne – wokół Tygodnia Edukacji Globalnej oraz z informacjami o możliwościach grantowych na działania w krajach PW.

IV. Pozostałe

Zarząd i Walne Zebranie

W roku 2021 Zarząd Grupy Zagranica spotykał się regularnie, pozostając w bieżącym kontakcie i dyskusji merytorycznej także na wewnętrznej e-mailowej liście dyskusyjnej. 21 września 2021 r. odbyło się Walne Zebranie z udziałem reprezentantów i reprezentantek 24 organizacji członkowskich. W ramach WZ zostało min. zorganizowane spotkanie z Markiem Kuberskim, dyrektorem Departamentu Współpracy Rozwojowej w MSZ, a także został zaprezentowany bieżący projekt badawczy Grupy Zagranica „Teachers as change agents for sustainable development” dot. analizy barier w upowszechnianiu edukacji globalnej w kształceniu i doskonaleniu nauczycielek i nauczycieli,

Współpraca z konfederacją CONCORD

(1) udział w pracach dwóch grup roboczych CONCORD - FFSD (Financing & Funding for Sustainable Development - monitoring i rzecznictwo wokół unijnej oficjalnej pomocy rozwojowej) oraz GCE (Global Citizenship Education); grupa robocza GCE w tym czasie pracowała nad dwoma stanowiskami – (1) dot. wpływu pandemii na realizację projektów i miał na celu zwrócenie uwagi KE na wyzwania w ich realizacji związane z wciąż trwającą pandemią covid-19, (2) dot.

konsultacji planów konkursu grantowego Komisji Europejskiej DEAR (Development Education and Raising Awareness) na 2022;

(2) udział w corocznym Policy Forum sieci CONCORD – planowanie pracy na rok 2022 poszczególnych zespołów i grup roboczych CONCORD (workstreams and communities); wszystkie informacje dotyczące aktywności CONCORD są na bieżąco przekazywane organizacjom członkowskim federacji.

(3) rzecznictwo ws. zaangażowania się CONCORD-u w monitorowanie unijnej polityki współpracy rozwojowej z krajami Partnerstwa Wschodniego – spotkania robocze z nowym prezydentem CONCORD i dyrektorem wykonawczą oraz spotkanie 13 platform krajowych (odpowiedników Grupy Zagranica) z regionu Europy Środk.-Wsch. należących do CONCORD;

V. Lista projektów realizowanych w roku 2021

Fundusze EOG/Program Aktywni Obywatele/Fundusz Krajowy – Rzecznictwo praw i interesów polskich NGO zaangażowanych we współpracę rozwojową

PAFW/RITA – Wsparcie polskich organizacji pozarządowych działających na rzecz krajów objętych Programem RITA

Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki/IVF – Teachers as change agents for sustainable development

North-South Centre/Council of Europe - Monitoring and reporting on the progress of global education/global development education GE/GDE in Poland